

staatsbosbeheer

Waarom wilde natuur?

Inhoud

- Inleiding
- Wildernis of wilde natuur?
- Terug in de tijd
- Verandering van het bos
- Beleven van wilde natuur

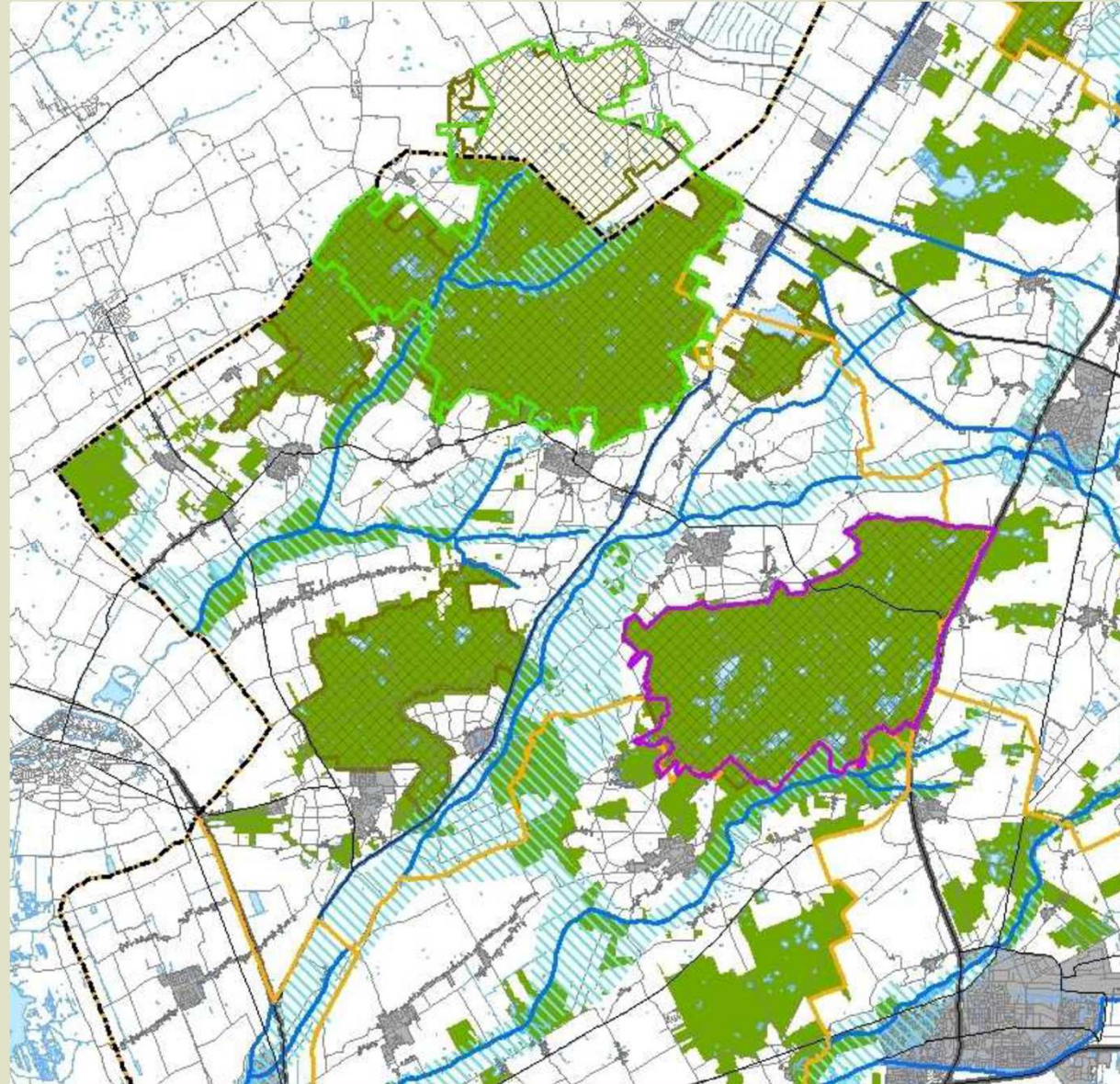

Cultuurhistorische natuur en Wilde natuur

Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

Wildernis of Wilde natuur?

Wildernis?

0.1 ontoegankelijk, onherbergzaam gebied op aarde waar de mens nog weinig of niet heeft ingegrepen

0.2 plek grond waar alles in 't wild groeit

Wilde natuur

Gebied waar herstel van de natuurlijke situatie op grote schaal mogelijk is en waar processen als wind, vorst, warmte, neerslag, erosie (abiotische processen) en begrazing (biotische processen) grotendeels het beeld van die natuur bepalen.

Wildheid

Natuurbeelden

Kale duinen

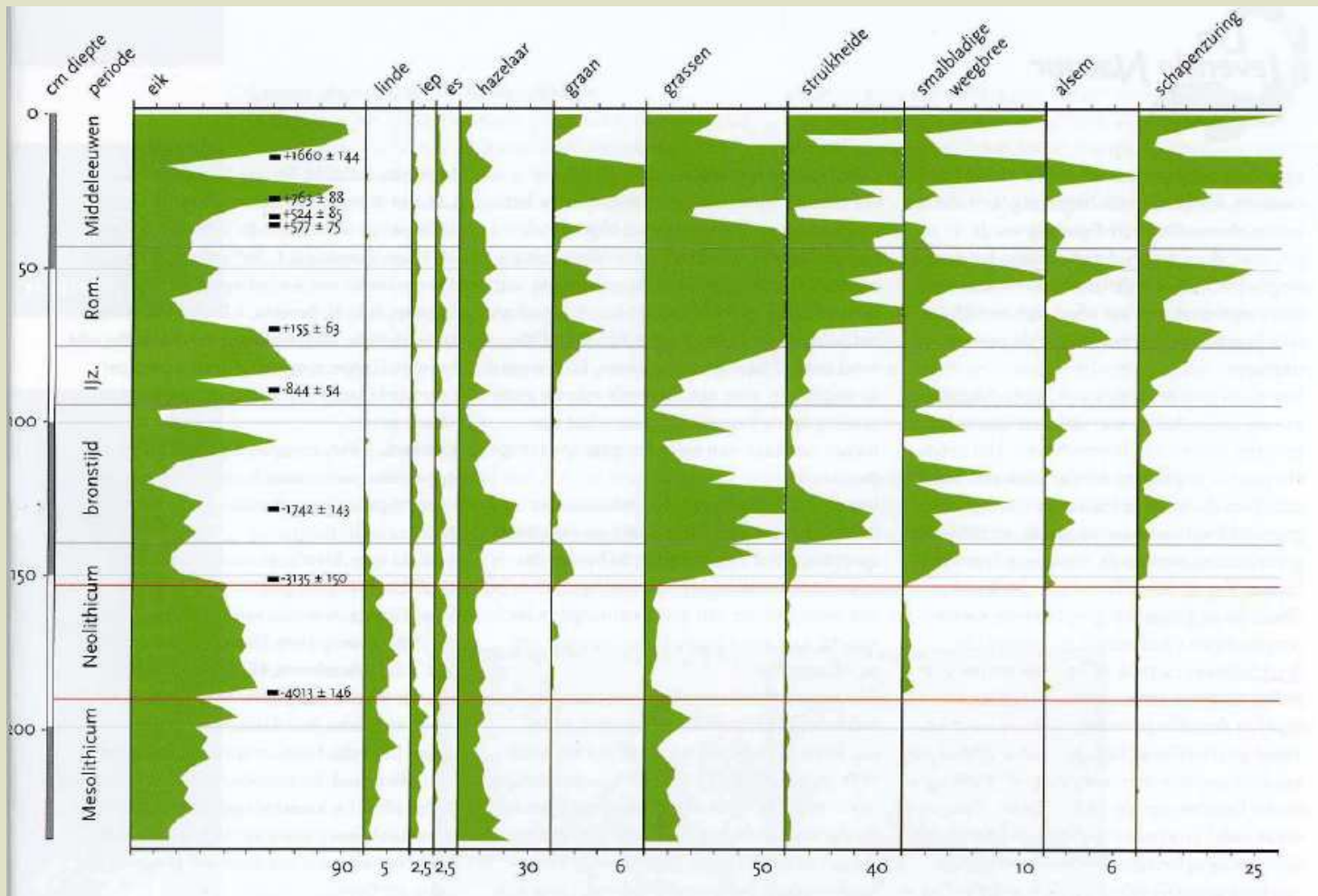

Verandering in het landschap

Indirecte bronnen: botresten, paleobotanie, pollenanalyses

Vereenvoudigd pollendiagram

Bron: Louwe Kooijmans, 2012, Levende Natuur

Terug in de tijd

Circa 13000 jaar geleden

Zweden in Nederland

Circa 11000 jaar geleden

Ontwikkeling van bossen

Circa 9000 jaar geleden

Berk

Grove den

Het diepe woud

Circa 7000 jaar geleden

Linde

Eik

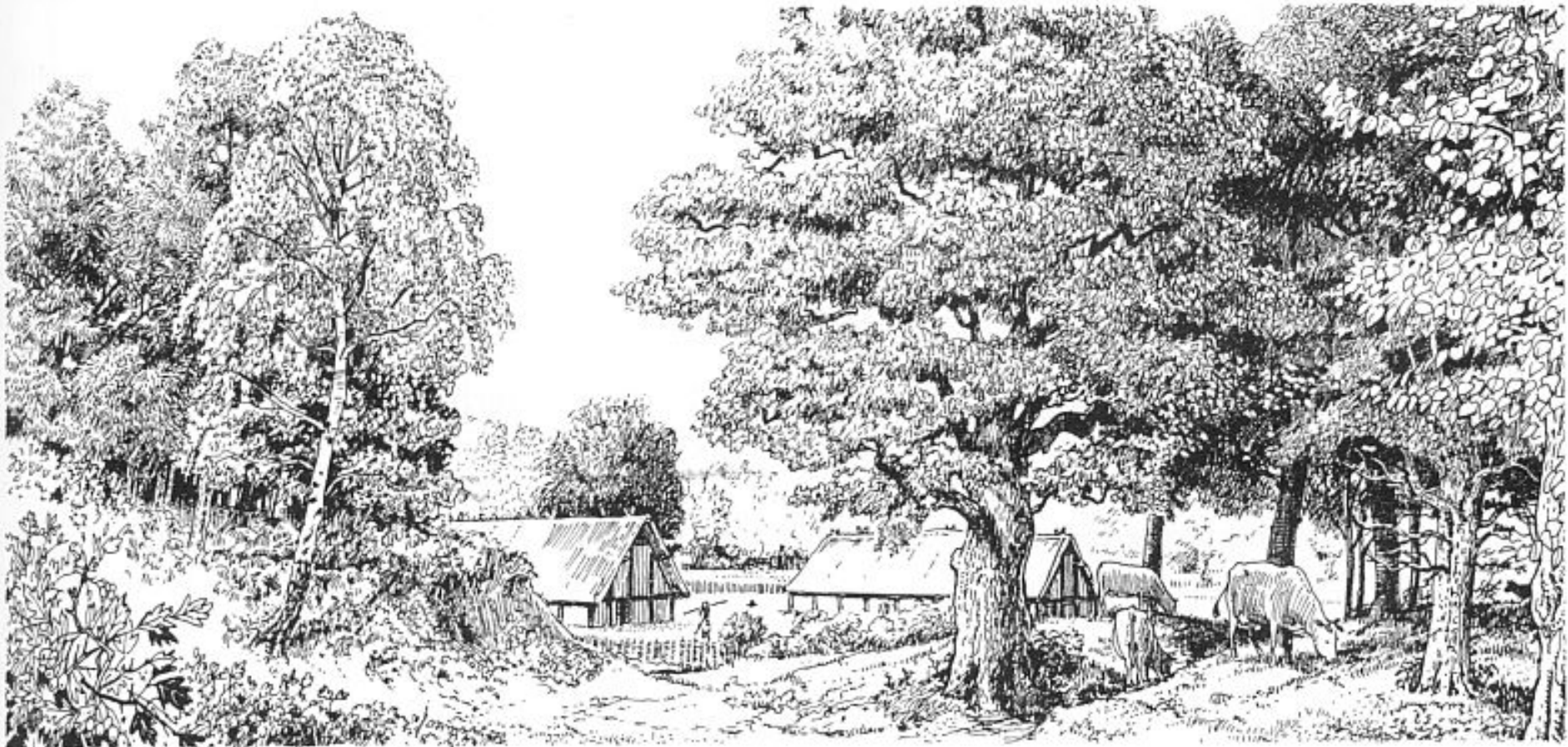
Duidelijke invloed van de mens

Circa 5000 jaar geleden

Van jager naar boer

Akkerbouw

Loofvoeding

Middeleeuwen

450 - 1500

Bos verdwenen

Heide en hoogveen

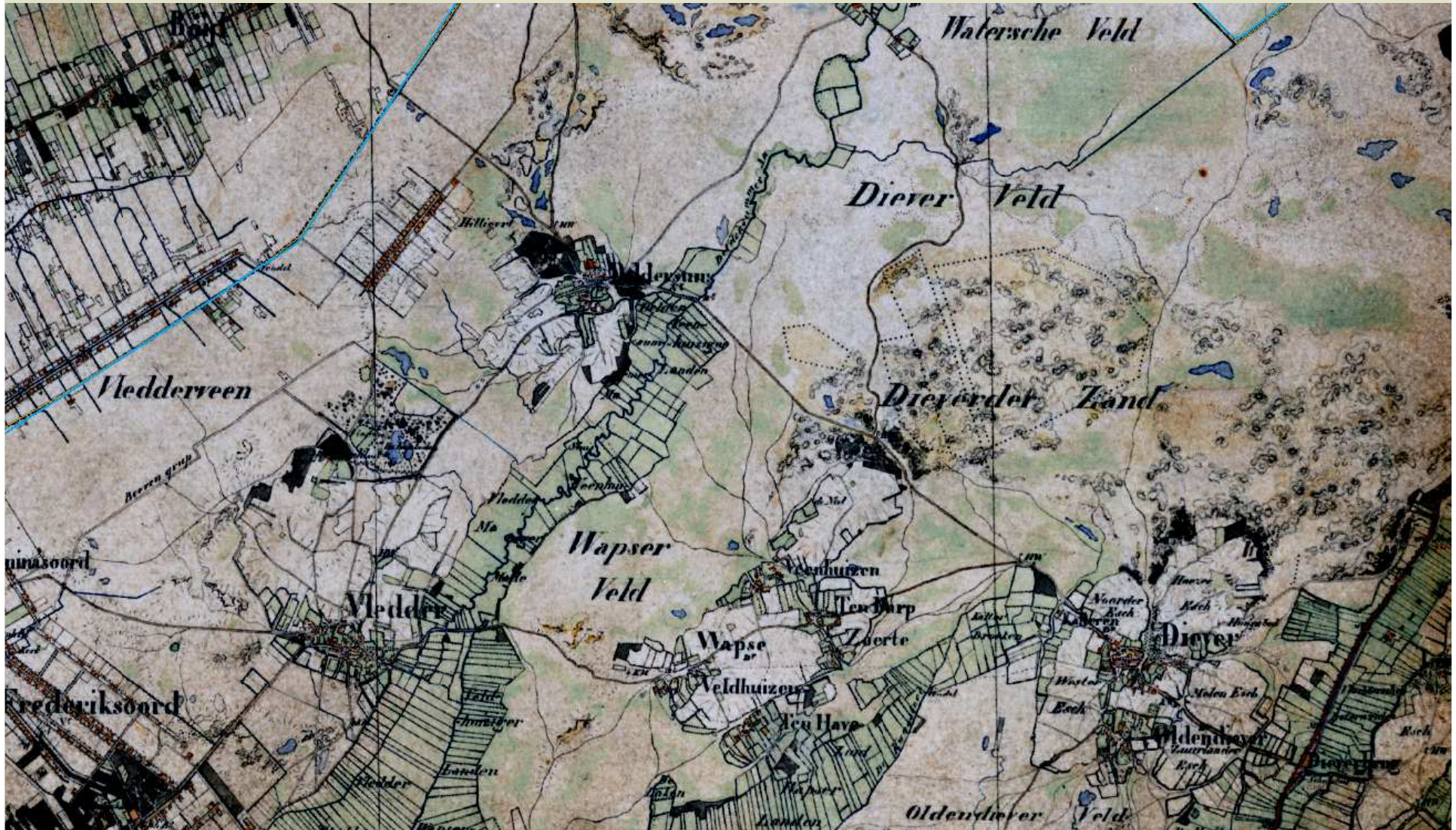
Opkomst industrialisatie

1850

Bos verdwenen

Wolf 1890 uitgeroeid

Alle grote grazers en grote
roofdieren uitgestorven

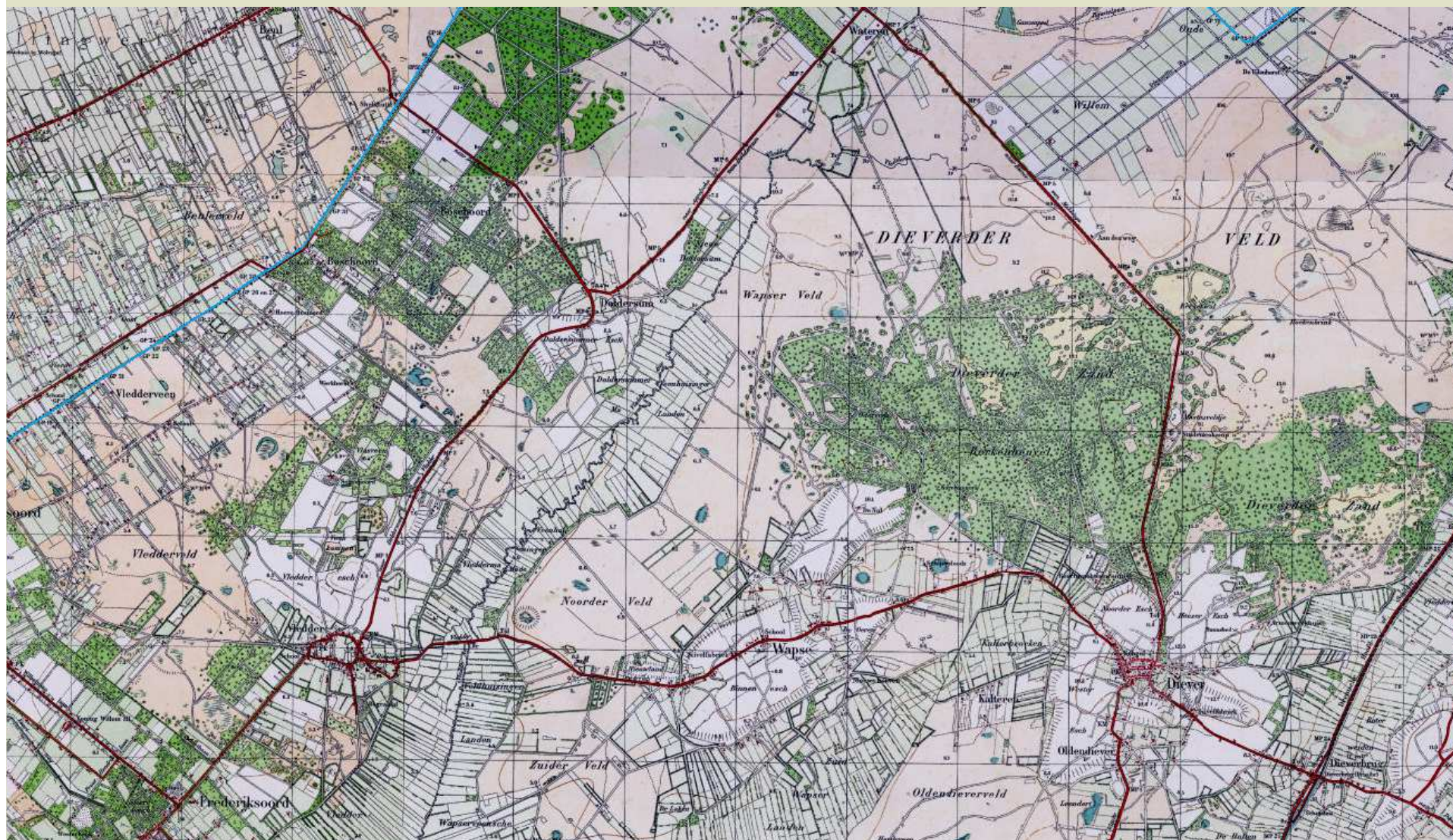

Ontginning van de heide

1900

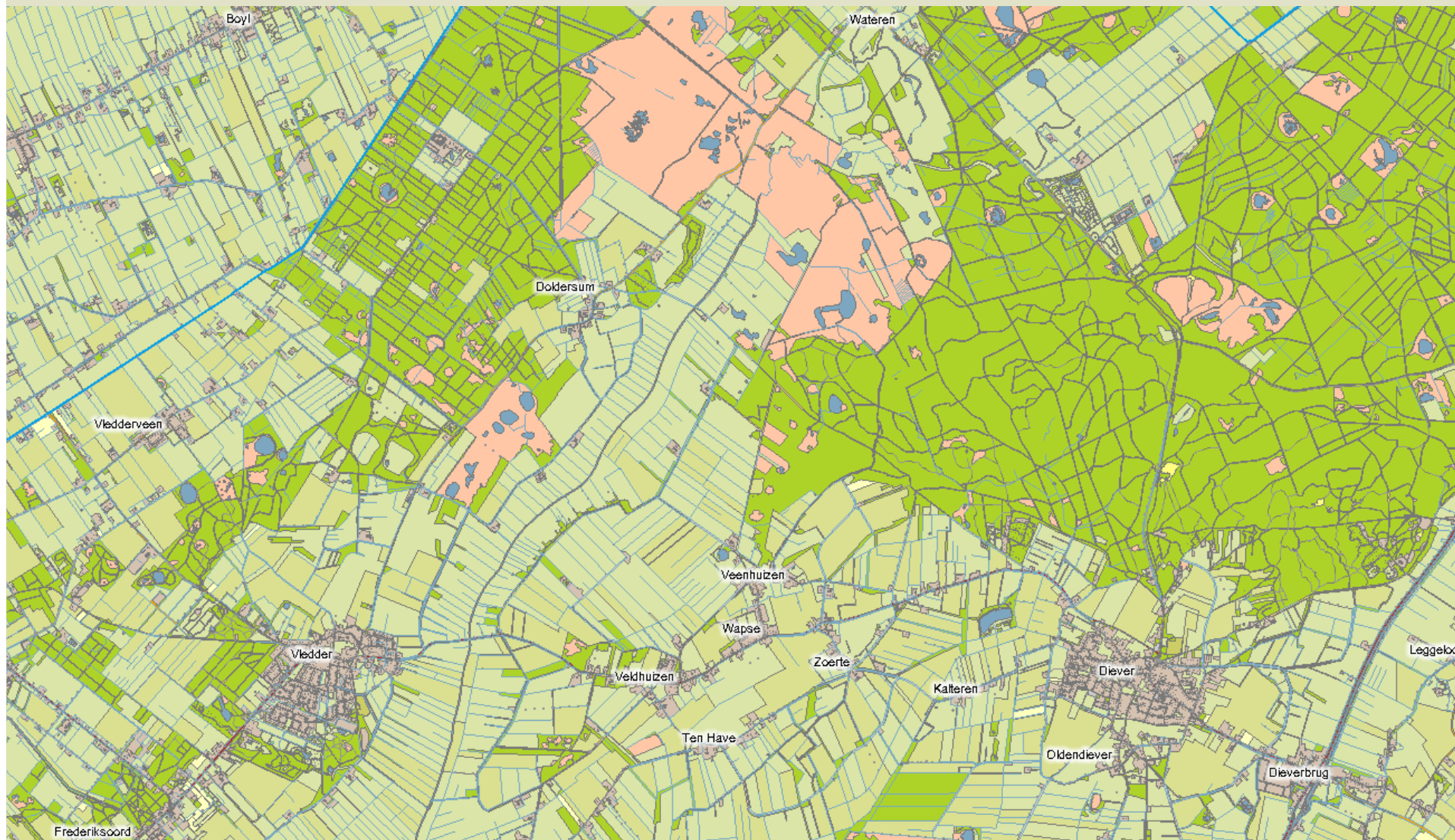
Aanleg bos op verarmde gronden

Het moderne landschap

2018

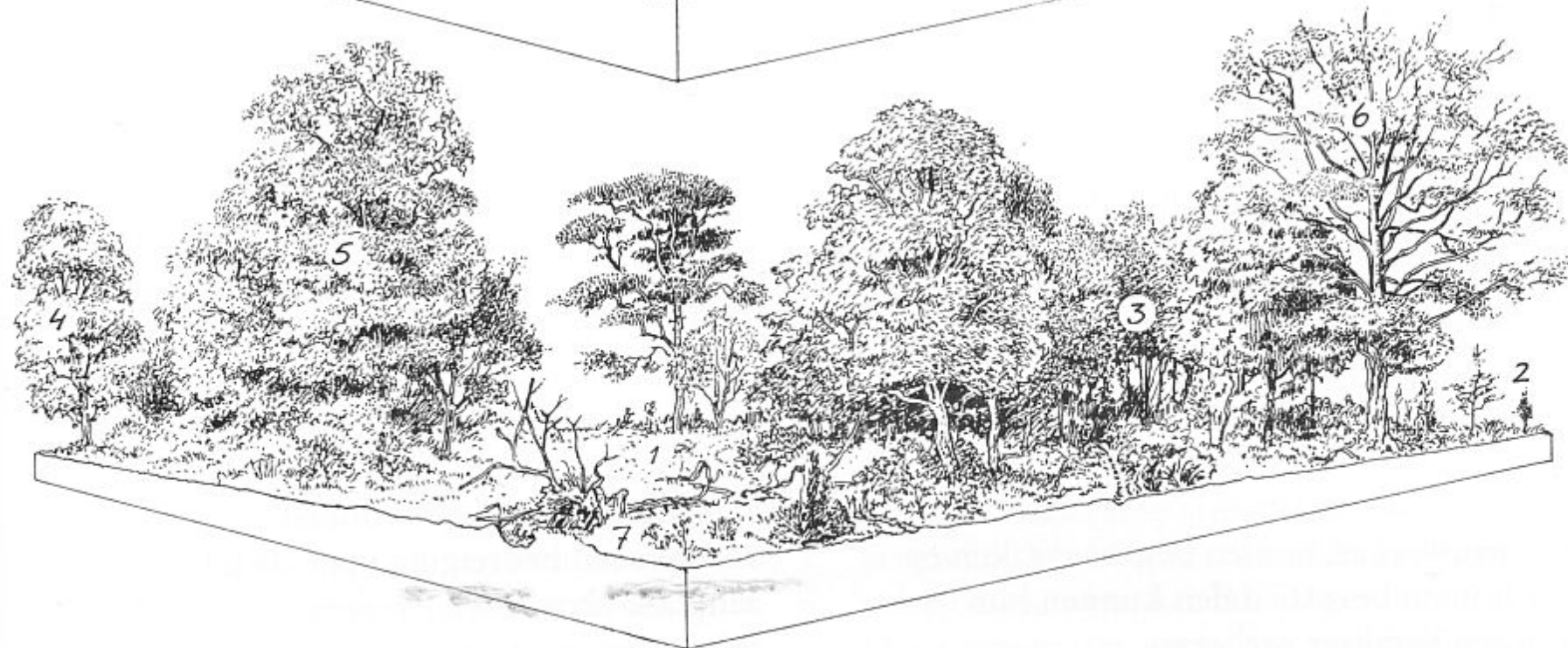
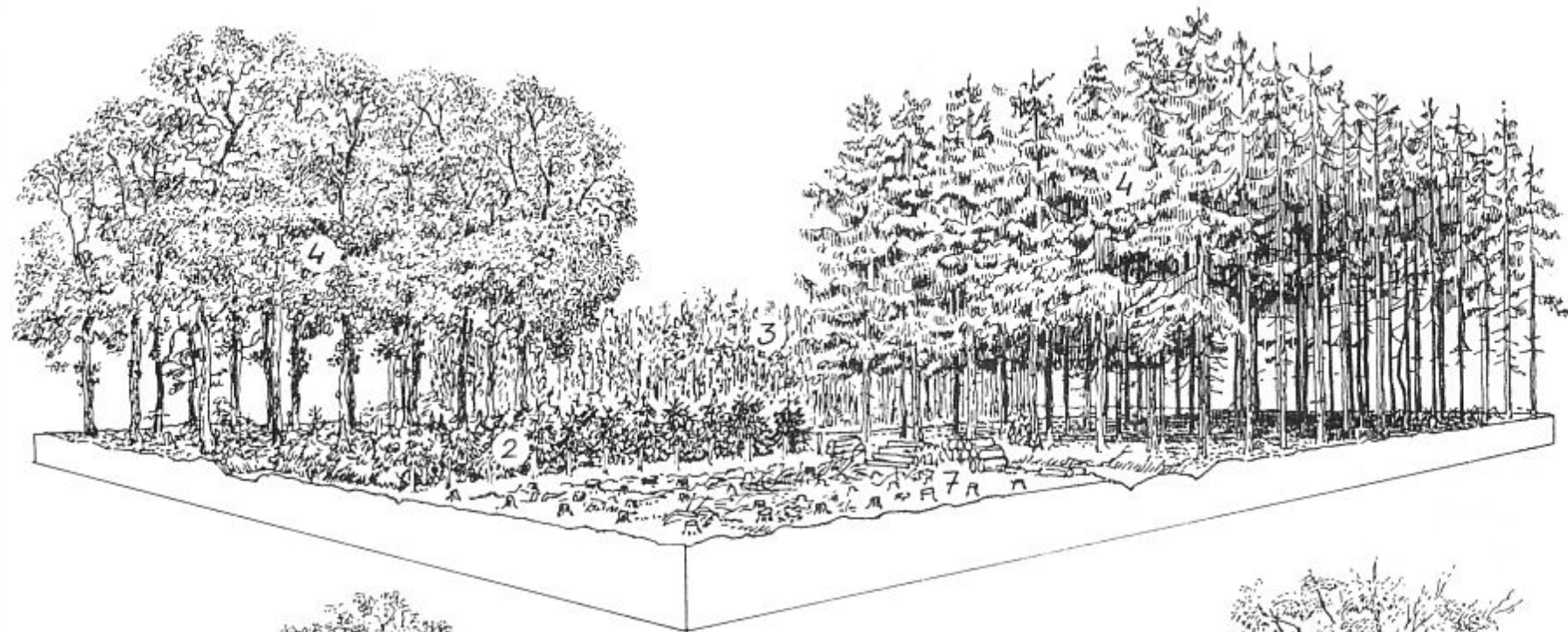

Geduld...

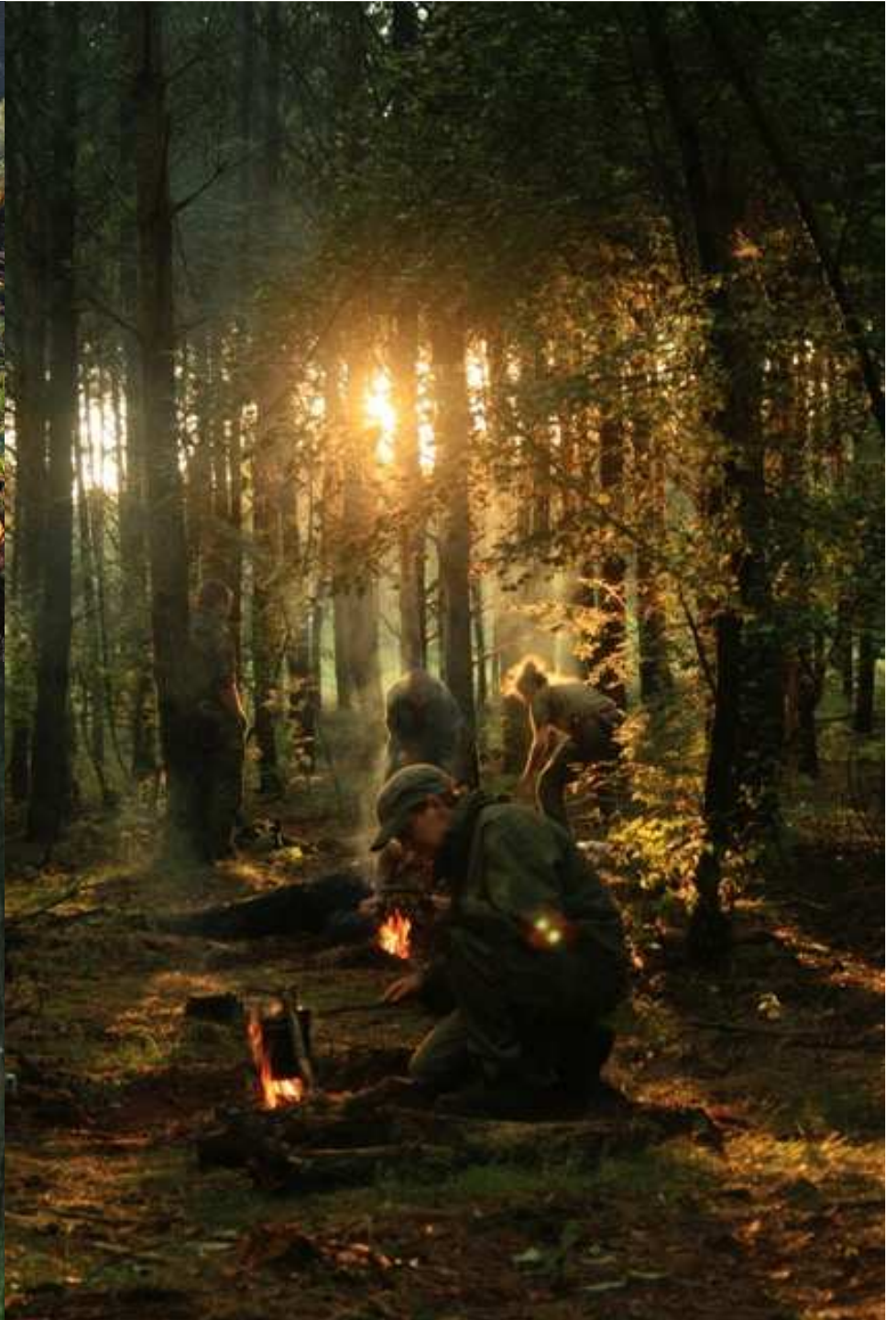

*Wanneer je aan een willekeurig eindje van de
natuur trekt; kom je erachter dat de rest van de
wereld eraan vastzit*

John Muir

Met dank aan:

Eric Wanders

Jori Wolf

Hans van der Lans